

S Z A K M A I B E S Z Á M O L Ó

Az Erkel Ferenc Társaság 2017. évi tevékenységéről, programjairól

az Erkel Ferenc Társaság (5700. Gyula Városház utca 13., Adószám: 19061089 - 1 - 04 Bankszámla-szám: MKB Bank Zrt. 10300002-10631288-49020011) 2017-ben a **Gyula Város Önkormányzatával** kötött szerződésének keretében 500.000.- Ft-os támogatásban részesült részint a művészeti szakterületén ellátott szakmai munkájának, részint működésének segítése céljából.

A támogatást az egyesület a pályázatában benyújtott eredeti költségtervben meghatározott módon, a pályázati célok tényleges megvalósítására használta fel, amely összességében az Egyesület 2017. évi költségeinek mintegy 13.4 %-ra biztosított fedezetet.

A **2017**-es esztendő országos jelentőségű ünnepi alkalommal kezdődött, amikor a **Magyar Kultúra Napja** tiszteletére január 20-21-én Erkel szülővárosában **Gyulán** először állították ki együtt a költemény és a zenemű Hymnus(z) eredeti kéziratait. Az ünnepséget – mely Erkel eredeti partitúrája alapján közösen előadott fohászával kezdődött – a város önkormányzati vezetőin és Békés Megye képviselőin kívül megtisztelte jelenlétével **Závogyán Magdolna** kultúráért felelős helyettes államtitkár Asszony, valamint a **Kölcsey** és az **Erkel család** leszármazottai. **Dr. Görgényi Ernő** polgármester, majd Závogyán Magdolna helyettes államtitkár, valamint a Kölcsey család képviselőjében **Fáy Péter** köszöntői után a **Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar** (karigazgató: **Perlaki Attila**) adott elő – néhány keletkezéstörténeti háttérmondat kíséretében – három Erkel kórusművet e sorok írójának irányításával. Ezt követően „Kölcsey Hymnusának születése” címmel **Földesi Ferenc**, az Országos Széchényi Könyvtár Különgyűjteményi igazgatójának érdekesítően izgalmas előadását hallhatták a jelenlévők. A rendezvényt Erkel operaáriái **Galambos Hajnalka** és **Rázga Áron**, valamint Kölcsey Hymnus c. költeménye **Beszterczey Attila** színművész előadásában zárták.

Február 28-án Budapesten az Erkel Gyula Újpesti Zenei Alapfokú Művészeti Iskola épületén emléktáblát helyeztek el és koszorúztunk meg, majd zenetermet neveztek el a január 28-án, 83 éves korában eltávozott **Erkel Tibor**†, Társaságunk Alapító Alelnöke, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével kitüntetett zongoraművész, Erkel-díjas zenei rendező, a Liszt Ferenc Zeneakadémia tanszékvezető egyetemi tanára, egykori országgyűlési képviselő és Fővárosi közgyűlési tag tiszteletére.

Március 15-i hangversenyünk - mely a "**Hazádnak rendületlenül**" címet viselte - kettős vezérfonala *egyrészt* a 28. esztendeje hagyományos történelmi; a XIX. századi zenei környezet megidézése volt; *másrészt* az idei esztendő kettős évfordulóján tiszteletadás a XX. század legnagyobb magyar zenepedagógusa, nemzedékek tanára, azóta is meghatározó igazodási pontja, a **135** éve született és **50** esztendővel ezelőtt elhunyt **Kodály Zoltán** emléke előtt. A **Musica Nostra Kórus Mindszenty Zsuzsánna** Liszt-díjas karnagy, a **KÓTA** elnöke vezetésével Erkel és kortársai (Liszt, Bartalus István, Major Gyula) mellett Bartók, Kodály és Dohnányi, valamint mai

magyar zeneszerzők; Orbán György és Zombola Péter műveiből válogatva adtak igen magas színvonalú, ugyanakkor a közönség tetszését is maradéktalanul megnyerő műsort a ragyogó kamarapartner-kórustag, **Szekér Bernadett** művészi zongorakíséretével.

Tisztújító Közgyűlésünkre – az április 29-i, előkészítő elnökségi ülést követően – május 20-án került sor székhelyünkön, a **Mogyoróssy János Városi Könyvtárban**, melynek kezdetén tisztelettel adóztunk **Erkel Tibor** alapító alelnökünk, valamint a 2016 decemberében eltávozott **Gedeon József**† színházigazgató, az Erkel Ferenc Társaság első Titkára emlékének. A 2016-os esztendő szakmai és gazdasági, valamint Felügyelő bizottsági beszámolóinak elfogadását követte a tisztújítás, melynek során a közgyűlés elnökségi taggá választotta **Erkel Ferencné**, debreceni tanárnőt és **Áchim Erzsébet** gyulai születésű, Svájcban élő orgonaművészt, továbbá hét újabb (gyulai, budapesti és budakeszi) tag felvételéről szavaztak a jelenlévők. Az Erkel Ferenc Társaság Közgyűlése egyhangú döntéssel *Tiszteletbeli Tagjává választotta Gerenday Ágnes*t, karnagyot, a komolyzene ügyének három évtizedes minisztériumi szakmai felelősi, támogatói tevékenysége elismeréseképpen, **Varga Károly** karnagy-tanárt, „rádiós személyiséget”, a Bartók Rádió volt munkatársát, akinek nevéhez közel 5000 komolyzenei vetélkedő műsorvezetése fűződik, továbbá **Tallián Tibor** Széchenyi-díjas zenetudóst az Erkel operák - a Bátor Mária és a Hunyadi László – keletkezés-, és előadástörténetének kutatásáért, a szakmai és a nagyközönség számára történt bemutatásáért. A Közgyűlés *Örökös Tiszteletbeli Taggá* nyilvánította posthumus **Gedeon Józsefet**, a Gyulai Várszínház néhai igazgatóját, Társaságunk alapító tagját, első Titkárát sokoldalú tevékenységének elismeréseképpen.

Három héttel később, június 9-10-én rendezték meg Budakeszin a XXIX. Erkel Napokat, melynek Társaságunk több esztendeje aktív szakmai partnere. Ezúttal is résztvevői voltunk a pénteki ünnepi megemlékezésnek és koszorúzásnak Budakeszi Fő terén az Erkel-szobornál és az azt követő emlékhangversenynek. Másnap a Kerepesi temetőben a gyulai és a budakeszi küldöttség, valamint budapesti tagjaink névadónk síremlékénél koszorúztak együtt Társaságunk alelnökével, **Dézi János** úrral, melyen ezúttal részt vett **Dr. Ittész Mihály**, a Magyar Kodály Társaság elnöke is.

I. Ferenc József és Erzsébet királyné 1867-es megkoronázásának 150. évfordulójához június 10-én este, az állami megemlékezést követően az eredeti helyszínen, a Budavári Mátyás Templomban ünnepi hangversennyel kapcsolódtunk. Az Erkel Ferenc Társaság és a **Liszt Ferenc Társaság**, valamint a **Mátyás Templom** közös szervezésében megvalósult rendezvény célja a jeles történelmi évforduló és annak egykori szereplői előtti tiszteletadason túl a magyar romantika két kiemelkedő zeneszerzője kifejezetten erre az alkalomra írott művének együttes bemutatása volt. A hangversenyen **Liszt Ferenc Koronázási Miséje** és **Erkel Ferenc Magyar Cantate**-je mellett zenei és történelmi előzményként elsőként a nevezetes **Harangkar** hangzott el szintén Erkel és a Doppler fivérek – Sissi Királyné 160 évvel ezelőtti első magyarországi látogatásának tiszteletére írott – **Erzsébet operájából**. Liszt miséje keletkezési körülményei viszonylag közismertek, Erkel Magyar Cantate-jének szépségét és lelkesítő hitvallását azonban 143 esztendei „lappangás” után csak a 2010-es újkori bemutató révén kezdhette megismerni a korszak és a magyar nemzeti romantika zenéje iránt fogékony közönség. Az először felcsendülő *Harangkart* a hangversenyen részt vevő egyesített kar; az **István Király**

Operakórus (karigazgató: Somogyváry Ákos), az **Országos Széchényi Könyvtár Énekkara** (karigazgató: Eckhardt Mária) és a **Mátyás-templom Énekkara** (karigazgató: Tardy László) adta elő **Hock Bertalan** orgonaművész közreműködésével.

Ezt követően az estet kezdeményező - szervező Erkel Ferenc Társaság nevében rövid köszöntőben üdvözöltem a **Habsburg-család** tagjait, a megjelent magyar és külföldi vendégeket (t.k. Erkel szülővárosa **Gyula** és **Budakeszi** delegációit) és a mintegy 160 tagú előadói apparátust, majd a műsor további vezetésére felkértem **Csapó Viktóriát**, a Mátyás-templom Rendezvényszervezésének vezetőjét.

A 150. ünnepi évfordulós hangverseny oratórikus műveinek bemutatásában a már említett énekkarok mellett **Schnöller Szabina** – szoprán, **Heim Mercedes** – alt, **Komáromi Márton** – tenor és **Jekl László** – basszus énekművészek, valamint a **MÁV Szimfonikus Zenekar** (koncertmester: Trejer István) és a Mátyás-templom vonósai működtek közre. (A koncertet az eredeti szándék szerint e sorok írója vezényelte volna, de egy néhány nappal korábbi balesetből fakadóan arra a két oratórikus darabban **Horváth Gábor** karmestert kértem fel)

Liszt és Erkel műveinek előadását egyaránt nagy siker koronázta, azt hosszantartó tapsal jutalmazta a Mátyás Templom úgyszólván teltházias közönsége. Az est szólistáinak és karnagyainak közreműködését pedig ugyancsak a hallgatóság ünneplésétől kísérve köszönte meg a hangversenyt rendező Erkel Ferenc Társaság vezetése és a vendéglátó Mátyás Templom Rendezvényszervezése. Az ünnepi esemény befejezésekképpen Erkel Hymnusát a szerző *eredeti partitúrája* alapján, – mindenki számára *közénekként* – B-dúr hangnemben adták elő közösen a jelenlévők.

Július 17-én **Gyulán** a **Várszínház** Kamaratermében volt a tavaly 100 esztendeje született **Simándy József** életútját bemutató országos vándorkiállítás megnyitása, melynek keretében a jelenlévő egykori közvetlen kollégáival és a vendégekkel közösen emlékeztünk meg Gedeon József színházigazgatóról is.

A 2017-es Közgyűlésünk által Tiszteletbeli Taggá választott kitüntetettjeink közül **Varga Károly** karnagy-tanár úr és **Tallián Tibor** professzor úr számára az Erkel-rézkarccal díszített mappában elhelyezett Oklevelek átadására a **Zeneakadémia** színpadán kerülhetett sor október 10-én. A **Magyar Kodály Társaság** és a **Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége - KÓTA** közös rendezésű Kodály hangversenye második felének kezdetén **Bakács Bernadettel**, Budakeszi alpolgármesterével együtt adtuk át a Kner-Tevan-díjas nyomdász tagtársunk **Hunyadvári András** készítette elismerő okmányokat. (*A Társaság nyomdai anyagai és díszoklevelei hosszú esztendőök óta, így ezúttal is az Ő munkáját dicsérték. Talán még láthatta az átadásról készült beszámoló fénykép mellékleteit; sajnós néhány nappal az esemény után hosszú betegséget követően elvesztettük Őt.*†) Gerenday Ágnes karnagy asszony szakmai elfoglaltsága miatt egy későbbi időpontban fogja átvenni oklevelét.

Alig két héttel később, Liszt születésnapjának előestjén ünnepi hangversenyt rendezett Társaságunk - ezúttal a **Gyulai Erkel Ferenc Kórus** (karigazgató: **Perlaki Attila**) és az **István Király Operakórus** részvételével - az **Avilai Szent Teréz Templomban**. Ezúttal szertartás keretében hangzott el ismét Liszt Koronázási Miséje, valamint Ave Maria motettája, majd azt követően adtuk elő - a névadónk életéhez is köthető szakrális

helyszínen - Erkel Magyar Cantate c. oratórikus művét és Harangkar-kórusát. Hangszeres kísérelő partnerünk ezúttal **Horváth Márton Levente** orgonaművész, énekes szólistáink **Schnöller Szabina, Heim Mercedes, Viszló István** és **Jekl László** voltak. A program hangverseny-részét alig két héttel később, Erkel születésnapján megismételtük Gyulán a jelentős részben Társaságunk titkára, **Sós Judit** által előkészített "*Határtalanul Erkel - Gyula és Arad Kézfogások*" rendezvény zárókoncertjén. Az esti hangversenyt **Dézi János** alelnök úr, a Mogyoróssy János Városi Könyvtár igazgatója nyitotta meg. A koncerten a **Czirok Mihály** igazgató vezette **Erkel Ferenc Művészeti Iskola** zenetanárainak előadása után az **Aradi Filharmónia Zenekara** működött közre; vezényelt **Dorin Frandes** karnagy úr. A hangversenyeket mindkét helyszínen hosszantartó tapssal és számos utólagos pozitív értékeléssel honorálta szakmabeli és nem hivatásos hallgatóságunk egyaránt.

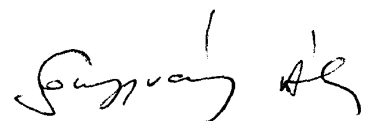
Ugyancsak Erkel születési évfordulója adta az apropóját november 11-én a Mogyoróssy János Városi Könyvtárral közös kamarakoncertnek, amelyen **Dombóvári János** hegedűművész-tanár, zeneiskola igazgató **Szabó Márta** zongoraművésszel együtt nagy sikerrel mutatták be Lavotta János Hegedűduóit.

December 9-én a Hajdú-Bihar Megyei Zenei Egyesület szervezésében a Debreceni Egyetem Aulájában lenyűgöző összefogás eredményeképpen megvalósult ünnepi Kodály-hangverseny keretében a város és a református egyház vezetésével, valamint megszámlálhatatlan muzsikustárssal együtt, a Magyar Kóruszövetség és az Erkel Ferenc Társaság nevében is köszönhettem **Berkesi Sándor** Tanár urat, Liszt-díjas karnagyot, Társaságunk Tiszteletbeli Tagját szakmai pályafutásának 50. évfordulóján.

Többszöri egyeztetést követően alelnökünk és titkárunk részvételével December 13-án konstruktív és eredményes megbeszélést folytattunk a Gyula Város kulturális vezetését képviselő Kónya István alpolgármester úrral Társaságunk 2018-as terveiről, az Erkel Ferenc halálának 125. évfordulója kapcsán szerveződő eseményekről.

Az Erkel Ferenc Társaság és tevékenységének ismertsége programjainknak, a helyi média folyamatos, az országos médiumok esetenkénti figyelmének és honlapunknak egyaránt köszönhetően fokozatosan nőtt az elmúlt időszakban.

Gyula Város Önkormányzata 2017. esztendőre nyújtott szervezeti működési támogatását az Erkel Ferenc Társaság elnöksége és tagsága nevében ezúton is köszönöm!

Budapest, 2018. január 16-án

Somogyváry Ákos